מחוון למורה

מחוון: "וברוך טעמך וברוכה את": נבל, אביגיל ודוד

🚪 **כרטיס כניסה:** (1) את כנף המעיל של שאול (כד, ה). (2) כי שאול הוא "משיח ה'": "לא אשלח ידי באדני כי משיח ה' הוא" (כד, ז; כד, יא). (3) "צדיק אתה ממני", וגם "כי מלך תמלוך" (כד, יח; כד, כא). לקבל כל תשובה סבירה; הכרטיס לא נבדק בציון.

1. נבל: "קשה ורע מעללים"; מעשה: עונה בעלבון "מי דוד ומי בן ישי" ומסרב לתת דבר (או: עורך משתה ומשתכר). אביגיל: "טובת שכל ויפת תאר"; מעשה: ממהרת להביא מתנה לדוד ומשכנעת אותו בדברים חכמים לא לנקום.
2. דוד ביקש בנימוס מתנה, "את אשר תמצא ידך", כי אנשיו שמרו על רועי נבל ולא פגעו בהם, ובזמן גז הצאן נהוג לחגוג ולתת. נבל ענה "מִי דָוִד, וּמִי בֶן-יִשָׁי" וקרא לו עבד שברח מאדוניו, ואמר שלא ייתן את הלחם והבשר שלו לאנשים זרים. זה מעליב כי נבל מתעלם מהטובה שקיבל ומבזה את דוד.
3. נימוקים אפשריים: ה' ימנע ממך לשפוך דם וייקח את המשפט בידיו; ה' יעשה לך בית נאמן ותהיה נגיד על ישראל, ואתה נלחם מלחמות ה' ולא באנשים מישראל; כשתמלוך, לא תרצה שהדבר הזה יהיה לך "לפוקה ולמכשול לב" ו"לשפך דם חנם".
4. דוד מודה לאביגיל על העצה והדיבור הטוב שלה, כי היא מנעה ממנו לשפוך דם ולהושיע את עצמו בכוח. הוא מבין שה' שלח אותה (פסוק לב).
5. דומה: בשני הפרקים דוד יכול לפגוע במי שפגע בו, ובסוף לא עושה זאת, וה' שופט. שונה: בפרק כד דוד עצר את עצמו ואת אנשיו (כי שאול הוא משיח ה'); בפרק כה דוד יצא כועס, ואביגיל עצרה אותו.
6. תשובה טובה: אביגיל ממהרת, באה בענווה, לוקחת אחריות ("בי אני אדני העון"), לא מתווכחת עם הכעס אלא מזכירה לדוד את המטרה הגדולה שלו ואת המחיר של מעשה פזיז. פסוק אפשרי: "בִּי-אֲנִי אֲדֹנִי הֶעָוֹן" או "וְלֹא תִהְיֶה זֹאת לְךָ לְפוּקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב". (ניקוד מוצע: שתי דרכים מוסברות 2, ניסוח והבנה 2, פסוק 1.)

פרשנות מסומנת כפרשנות (מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: שמואל א נלמד בכיתה ז' (יח-כה: יחידת בקיאות לבחירה; כו-כז להעשרה). חמ"ד: לפי מתווה תשפ"ז ספר שמואל א נלמד בכיתה ח', והיחידה מתאימה גם לה; לימוד עם רש"י, רד"ק ומצודת דוד. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.